

Integration i klassrummet
Ny modell gav snabba resultat
SID 3

Hallonbergen LIVE
Heldagsfest fyllde
hela centrum
SID 4

Information från Sundbybergs stad · december 2018 · www.sundbyberg.se, facebook.com/sundbyberg.se
Tips eller frågor kontakta: webbredaktionen@sundbyberg.se

Nytt från Sundbyberg

Oscar blev invånare nummer 50 000

Tre månader gamle Oscar Nybrand blev Sundbybergs 50 000:e invånare i början av oktober. Med blommor och tårta gratulerades hela familjen av kommunstyrelsens ordförande Mikael T. Eriksson och stadsdirektör Anna Håkansson.

– Vi blev verkligen överraskade. Det är jätteroligt och det blir dessutom en rolig händelse för Oscar att få bära med sig, säger hans föräldrar Jesper Olsson och Therese Nybrand.

Bilar med höga parkeringsskulder forslas bort

Nu ska bilar med höga parkeringsskulder fraktas bort från Sundbybergs gator. Detta genom ett samarbete mellan Sundbybergs stad, polisen och Kronofogdemyndigheten. Om fordonet har 5 000 kronor eller mer i obetalda p-böter bärgas det till en uppställningsplats. Syftet är att skapa en tryggare trafikmiljö och frigöra parkeringsplatser. Samtidigt är det ett sätt att komma åt brottslig verksamhet eftersom många av de bilarna används av vanekriminella.

Merci Olsson i Lilla Alby är en av de många sundbybergare som nu provar att cykla även på vintern.

FOTO: STEFAN BOHLIN

Merci cyklar året runt

– Jag har bara cyklat på våren och sommaren tidigare, så när jag läste om Sundbybergs stads erbjudande tyckte jag det var en kul utmaning. Och nu går jag "all in"!

Det säger Merci Olsson, Lilla Alby. Hon är en av de femtio sundbybergare som fått reflexväst och dubbdäck av staden för att cykla vintertid.

I höstas drog Sundbybergs stad igång kampanjen "Vintercyklist" tillsammans med ytterligare nio kommuner i Storstockholm. Syftet är att fler ska cykelpendla till jobbet vintertid och intresset överträffade alla förväntningar.

– I Sundbyberg ansökte 170 personer. Femtio av dessa fick cykelutrustning, dubbdäck och hjälp med monteringen. Motprestationen är att de förbinder sig att cykla minst tre kilometer minst tre dagar i veckan, till jobbet eller skolan, under perioden december till mars. De övriga som ansökte är inbjudna att vara med i en fototävling där alla som vintercyklar i Sundbyberg kan vara med, säger Jessica Elmgren, projektledare för hållbart resande i Sundbyberg.

För att underlätta ytterligare för cyklisterna använder staden sopsaltning vid snöröjning på en del av cykelbanorna. En saltlösning som motverkar isbildning läggs ut på

cykelbanan efter att snö och is har borstats bort, vilket gör att det blir som att cykla på barmark.

En av deltagarna är Merci Olsson, som är egenföretagare i Lilla Alby. Hon har sina kunder i Stockholms innerstad och cyklar nästan varje dag.

– Jag tycker om att röra på mig, jag är ledare för ett fotbollslag. Men jag har inte vågat cykla på vintern tidigare, jag tycker det är lite för mörkt och halt.

Det är dock skillnad när vinterdäcken kommer på, menar hon.

– Man får bättre fäste. De var dessutom väldigt hjälpsamma i butiken som satte på däcken – de berättade hur jag skulle bromsa och känna in cykeln.

Rätt kläder och rätt belysning är också ett måste för Merci Olsson, som har satt som personligt mål att ligga på topp tio bland Sundbybergs vintercyklisterna.

– Det här är ett jättebra initiativ av staden, att utmana medborgarna i att

tänka annorlunda. Vi ligger ju så nära Stockholm – det är en av fördelarna med att bo här. Och då är det skönt att kunna cykla året runt.

Du som vill vara med och tävla:

Ta en eller flera bilder där du vintercyklar och rapportera hur många kilometer du cyklar till

vintercyklist@sundbyberg.se.

Fyra deltagare har chans att vinna ett presentkort på 1 000 kronor hos en cykelhandlare i Sundbyberg. Följ oss på [@vintercyklistsundbyberg!](https://facebook.com/vintercyklistsundbyberg)

Senaste nytt

Dino och Berenike årets novellprisvinnare

Dino Lidberg Dimos, 14 år, och Berenike Dunér, 17 år, utsågs till årets vinnare vid Novellprisfesten för unga författare, som arrangerades för åttonde gången av Bibliotek Sundbyberg och Solna Stadsbibliotek.

En novellsamling med de vinnande bidragen och hederspristagarnas noveller kommer att finnas till utlån på biblioteken i Sundbyberg och Solna. De kommer även att publiceras på respektive biblioteks webbplats.

Full fart i Hallonbergshallen

Som ett led i stadens satsning på barn och unga är det sedan några veckor öppet hus i Hallonbergshallen varje fredag för dem som gillar dans och fotboll. Klockan 18–21 håller en danspedagog "fredans" till musik med en live-dj. Mellan klockan 21–23 är det kvällsfotboll i samarbete med Sundbybergs IK. Alla barn och unga mellan 13 och 19 år är välkomna och stadens förhoppning är att så småningom kunna utöka med fler idrotter och fredagsaktiviteter.

Läs mer på Instagram@fritidsgardenfritiden.

På datorn har Ulf Schröder koll på hur mycket energi som solcellerna på garagetaket levererar.

FOTO: FREDRIK HJERLING

Solceller – en lönsam investering

– Det var hur enkelt som helst att installera solceller. Och redan om tio-tolv år har de betalat sig.

Det säger Ulf Schröder, som bor i en sekelskiftesvilla i Lilla Alby. För två år sedan lät han installera både solceller och ett litiumbatteri. Och han har aldrig ångrat sig.

Allt fler villaägare och bostadsrättsföreningar installerar idag solceller på taket. Utvecklingen har gått fort och det har aldrig tidigare varit så lönsamt. Utbudet av solceller på marknaden är stort och det finns statligt investeringsstöd att söka.

– Stockholmsregionens höga solinstrålning kan jämföras med städer i centrala Europa. Därför lönar det sig att satsa på solenergi. Det är en ekonomiskt långsiktig och stabil investering, säger energi- och klimatrådgivare Ted Lundberg.

I Sundbyberg är det kostnadsfritt att söka bygglov för solceller och det finns företag som sköter hela installationen. En av de villaägare i Sundbyberg som har gjort den investeringen är Ulf Schröder, som redan tidigare hade en effektiv energiförsörjning från en bergvärmepump.

– Jag ville förbättra systemen ytterligare så jag kontaktade flera solcellsleverantörer. Efter-

som vi bor i ett K-märkt sekelskifteshus ville vi inte sätta upp några celler på taket. Däremot var garaget perfekt – det ligger rätt mot söder och har ett stort, platt tak. Så vi fyllde det med 70 kvadratmeter solceller, som har fungerat perfekt sedan dess.

De producerar upp emot 30 procent av familjens årsbehov. Dessutom har de installerat ett litiumbatteri, som stöttar systemet när det är riktigt kallt ute och effektuttaget stiger.

– Vi har tjänat in pengarna vi lade ut för solcellerna om tio-tolv år och investeringen i batteriet ännu tidigare. Sommarmånaderna betalar vi ingenting för vår energiförbrukning – då har vi ett kraftigt överskott som vi skickar tillbaka till energibolaget. Att du faktiskt kan sälja tillbaks elen är ju fantastiskt och ett stort skäl till att fler borde installera solceller – inte bara villor utan även flerbilshus, säger Ulf Schröder.

Lär dig mer om solceller!

Allt du behöver veta om solceller och hur du går tillväga finns att läsa på sundbyberg.se/solceller. Där finns även en länk till Stockholmsregionens solkarta, som visar hur mycket solenergi som når ditt tak och om det är lämpligt att installera solceller.

Det går också bra att kontakta Stockholmskommunernas gemensamma klimat- och energirådgivning på energiradgivningen.se eller info@energiradgivningen.se.

Ladda ner Sundbyberg i Minecraft!

Nu finns en datamodell av Sundbyberg att ladda ner för alla som har programmet Minecraft installerat i sin dator. "Sundbybergsvärlden" byggdes i somras av tio skolungdomar utifrån kartbilder, höjddata, vägar, järnväg och 3D-skanning. Syftet är att göra den geografiska informationen tillgänglig för flera och därmed öka medborgarnas delaktighet i stadsutvecklingen.

Instruktioner samt nedladdning för Windows, Mac och Linux finns på www.sundbyberg.se/minecraft.

Integration direkt i klassrummet framgångsrecept i Sundbyberg

Integration av nyanlända direkt i klassrummet istället för i särskilda förberedelseklasser.

Det har Sundbybergs skolor infört bit för bit de senaste åren. Och studieresultatet har överträffat alla förväntningar.

– Nyckeln är det goda samarbetet mellan rektorer, ämneslärare och studiehandledare, säger Ildiko Nordgren, chef för modersmålsenheten Sundbybergs Globala.

På datorn har Ulf Schröder koll på hur mycket energi som solcellerna på garagetaket levererar.

FOTO: FREDRIK HJERLING

I Sundbybergs skolor har en ny organisation vuxit fram, som gjort det lättare för nyanlända elever att integreras i klasserna. Istället för att först behöva gå i förberedelseklass börjar eleverna direkt i en vanlig skolklass, där läraren och en studiehandledare planerar läsåret och sedan samarbetar i klassrummet.

– Bakgrunden är att det hösten 2015 började komma fler nyanlända än vad vi hade plats för i de särskilda förberedelseklasserna. Vi pratade därför med rektorerna, som öppnade upp sina klasser för de nyanlända. Från vår enhet bidrar vi med en modersmålslärare, som fungerar som studiehandledare i klassrummet och översätter innehållet till elevens språk, säger Ildiko Nordgren.

Redan före terminstarten planerar ämnesläraren och studiehandledaren undervisningen utifrån elevens kartlagda kunskapsnivå och förutsättningar.

– Många av eleverna har en skolgång bakom sig men kan inte de svenska faktaorden i till exempel kemi, fysik eller matematik. Här hjälper studiehandledaren med översättningen medan ämnesläraren håller i själva undervisningen.

En liten del av de nyanlända eleverna är flyktingar men de vanligaste orsakerna till att deras familjer flyttat hit är att de fått jobb eller har en partner här. Och idag direktintegrerar alla skolor i Sundbyberg, på låg- och mellanstadiet är förberedelseklasserna helt borta.

– Tack vare det nya arbetssättet kommer eleverna fortare in i den svenska skolan, lär sig språket och når målen snabbare.

Ett exempel är Lilla Alby Skola, som i en klass tog emot tre nyanlända barn från Indien och Eritrea. Vid slutet av året uppnådde alla elever kunskapskraven och rektor Anita Lidman hyllar den nya modellen.

– I en förberedelseklass känner elev-

erna inte samma samhörighet. Här hittar de en hemvist och lär sig språket snabbare. Alla pedagoger på skolan har också ställt upp väldigt bra. Vi vill ha en skola för alla där alla elever är allas ansvar – det är tack vare detta som direktintegrationen har blivit så lyckad, säger hon.

Eva-Marie Bock, lärare för klass 2A, hade tre nyanlända elever i sin klass ifjol. Hon tycker att samarbetet med studievägledarna har fungerat jättebra.

– De är oerhört hjälpsamma och tillmötesgående. När vi till exempel hade lektioner inför valet kunde de översätta och berätta om det svenska valsystemet så att barnen kunde klara undervisningen utan att språket eller förkunskaperna var ett hinder.

De andra eleverna i klassen är också välkommande, berättar hon:

– Barn är ju nyfikna och vill nå varandra, så den här modellen för integration har varit rolig och berikande för oss alla.

Ny teknik lockade på årets seniormässa

Teknik och välbefinnande var temat på årets seniormässa på Kulturcentrum i Hallonbergen, som staden arrangerade i samarbete med Sundbybergs Stadsnät. Flera hundra seniorer och anhöriga dök upp för att lyssna på föreläsningar och besöka montrarna hos de cirka 50 utställarna.

En av årets höjdpunkter var läkaren, författaren och dansinstruktören Jill Taube, som talade och dansade på temat "att se till det friska". Träffpunktens prova-på-aktiviteter såsom boxning, dans och gympapass var också populärt hos besökarna.

FOTO: FREDRIK HJERLING

Uutiset

Nytt på finska

Oikea aika asentaa aurinkopaneelit

Yhä useampi kesämökin omistaja ja asunto-osakeyhtiö asennuttaa nykyään katolleen aurinkopaneelit. Kehitys on ollut nopeaa, eikä aurinkopaneelien asentaminen ole koskaan ollut näin kannattavaa. Markkinoilla on runsaasti aurinkopaneeleita, valtiolta voi hakea investointitukea, eikä Sundbybergissä tarvita rakennuslupaa aurinkopaneelien asentamiseen.

Aurinkopaneeleita ja niiden asentamista koskevaa tietoa löydät osoitteesta sundbyberg.se/solceller. Voit ottaa myös yhteyttä Tukholman kuntien yhteiseen ilmasto- ja energianeuvontaan numerossa 08-29 11 29 tai osoitteessa info@energiradgivning.se.

Sundbybergin kouluissa onnistuttu integraatiossa

Sundbybergin kouluissa on syntynyt uusi järjestelmä, joka on helpottanut muualta tulleiden oppilaiden sopeutumista koululuokkaan. Sen sijaan että oppilaiden pitäisi mennä ensin valmentavaan opetukseen, he aloittavat suoraan tavallisella luokalla, jossa opettaja ja opinto-ohjaaja tekevät yhdessä suunnitelman lukuvuodelle ja noudattavat sitä sitten opetuksessa. Tulokset ovat ylittäneet kaikki odotukset.

– Kysymys on hyvästä yhteistyöstä rehtoreiden, aineenopettajien ja opinto-ohjaajien välillä, toteaa Ildiko Nordgren, äidinkielen yksikön päällikkö Sundbybergin Globalassa.

Sundbybergiläiset innostuivat talvipyöräilystä

Sundbybergin kaupunki käynnisti viime syksynä Vintercyklist-talvipyöräilykampanjan yhdessä yhdeksän muun Suur-Tukholman alueen kunnan kanssa. Kampanjan tavoitteena on lisätä työmatkapyöräilyä talvella. Kiinnostus kampanjaa kohtaan ylitti kaikki odotukset.

Sundbybergissä kampanjaan ilmoittautui 170 henkilöä. Heistä valittiin 50 osallistujaa, jotka saivat polkupyörävarusteita, nastarenkaat sekä apua niiden asentamiseen Vastalahjaksi osallistujat sitoutuvat pyöräilemään vähintään kolme kilometriä vähintään kolmena päivänä viikossa työhön tai kouluun joulukuun ja maaliskuun välisenä aikana. Helpottaakseen pyöräilyä kaupunki lumenaurauksen yhteydessä. Pyöräily sujui sen ansiosta samaan tapaan kuin sulan maan aikaan.

FOTO: GRANLUND PICTURES

Full fart i hela centrum på Hallonbergen LIVE

Musik, dans, teater, film – och mycket, mycket mera. När Hallonbergen LIVE genomfördes för fjärde gången fyllde hela centrum av aktiviteter från elva på förmiddagen till sent på kvällen.

Den 17 november fyllde Hallonbergen centrum av liv när kulturfesten Hallonbergen LIVE bjöd på aktiviteter i både Kulturcentrum, Biblioteket, fritidsgården Fritiden och ute i själva centrum.

– Syftet är att lyfta kulturens alla delar och visa på kraften i att både få utöva och ta del av kultur. Många av våra duktiga elever på kulturskolan har visat upp sig och besökare har fått prova på alla möjliga olika konstnärliga uttryck. Vi hade även professionella artister som både uppträdde och höll i workshops, säger Sofie Aspeqvist, kulturchef på Sundbybergs stad.

Hallonbergen LIVE är ett samarbete mellan

Kulturcentrum, Fritiden och biblioteket i Sundbyberg. Programmet inleddes redan på förmiddagen med filmklubb och bokfiskdamm för de allra yngsta. Sedan avlöste aktiviteterna varandra hela dagen och kvällen.

– I år blev dessutom många positivt överraskade när vi lade en del av verksamheterna utanför sina vanliga lokaler. Besökarna i biblioteket mötes till exempel av sång och dans medan andra aktiviteter skedde ute i centrum. Vi jobbade för att få ett bra flöde mellan de fyra platserna så att det hela tiden fanns en rörelse.

Liksom ifjol bjöd arrangörerna in flera kulturföreningar för att få ett brett program. Den grekiska

föreningen Hallas och den peruanska kulturföreningen Hijos del Sol är ett par exempel, där besökarna fick njuta av folkdans ute i centrum.

Dagen avslutades inne på Kulturcentrum med Scenlyx inför en entusiastisk publik. Programmet var både större och bredare än tidigare år.

– Det var livemusik, poetry slam, DJ, open mic, cirkus och dansuppvisning i flera timmar. Totalt under dagen bjöd vi på över tjugo programpunkter. Allt var gratis och det var fullt med folk precis överallt, säger Sofie Aspeqvist.

Ungdomsmottagningen, fältarna och Stjärnjouren flyttar ihop

Stora, fräscha lokaler och utökad samverkan med kompletterande verksamheter. Det blev resultatet när Sundbybergs ungdomsmottagning den 10 december slog upp portarna på sina nya lokaler på Prästgårdsgatan 1. Sedan dess är de nämligen sambo med både stadens fältsekreterare och Stjärnjouren, som är Sundbybergs trans- och tjejjour.

– Deras utåtriktade arbete är ett bra komplement till vår verksamhet så vi räknar med att flytten ska göra att vi blir ännu bättre, säger Timothy Prawirodarmo, kurator på Sundbybergs ungdomsmottagning.

